

dotle, dokle se pristojba ne bi podmirila. Te su pristojbe izbacivale Danskoj po koji milijun u zlatnoj valuti, što je njojzi uvijek dobro došlo; ali pomorcima je to zaustavljanje i pretraživanje tereta bilo vrlo neprilično. Stoga su Udružene Američke Države god. 1848. prve izjavile, da one ne će dalje priznavati Danskoj bilo kakve pristojbe. Ostale su se države povele za njihovim primjerom, zametnuli su se pregovori, koji su svršili time, da su pomorske države god. 1857. platile Danskoj jednom za uvijek otkupninu od 31 milijun i 200 hiljada talira, a Danska se je tad odrekla dotle uživanih pristojba, i obvezala se na uzdržavanje rasvjete u kanalima, pa je plovidba Sundom i Beltom postala slobodna. Ne smije se ipak zaboraviti, da je *Danska*, po svojem teritoriju u Evropi, *najmanja* od triju skandinavskih država, pače je za četiri tisuće km² manja od predratne Hrvatske i Slavonije, pa ipak je uživala vrhovno pravo nad svojim morem i pobirala pristojbe od svih pomorskih država. I kad je tomu tako, zašto nije smjela to pravo vršiti predmilenijska Hrvatska, i to spram jedne jedine, manje države, svoje susjede i neprijateljice? Ono bijaše često spominjani »Dominium maris« za Dansku, ovo za Hrvatsku. Ako je taj »Dominium« bio nešto mrsko i protupravno, zašto je i sama Venecija u XVII. stoljeću, odmah poslije krvavoga »Uskočkog rata«, bila napela sve sile i podmitila mnoge pravoznance, da znanstvenim raspravama dokažu svijetu njezin »Dominium« nad Jadranom? U samoj su Veneciji bile štampane u tu svrhu četiri opširne rasprave na latinskom i tri na talijanskom